

Beitusíld

Úr Endurminningum Ingvars Pálmasonar alþingismanns afa míns (mynd), sem hann mun hafa skrifað í kjallaraíbúð á heimili mínu að Ekruástíg 7 í Neskaupstað á síðustu árunum áður en hann lést 23. júní 1947. Við fráfall gamla mannsins mun sonur hans, Lúdvík Ingvarsson, fyrrum sýslumaður í Suðurmúlasýslu og prófessor við Háskóla Íslands, hafa varðveitt þessi gögn og síðar falið syni sínum, Dr Ágústi Lúdvíkssyni, að færa þau yfir á stafrænt form. Eiga þeir feðgar skilið mikið lof og þakklæti fyrir að hafa haldið þessum einstæðu frásögnum og heimildum til haga.

Mynd: Ingvar Pálmason alþingismaður

Áður en frystihúsin komu til sögunnar var oft miklum erfiðleikum bundið að afla nægilegrar beitu til þorskeiða hér á Norðfirði, og þó einkum fyrrihluta sumars. Eftir að kom fram í ágústmánuð fór síldveiði í lagnet að verða nokkru stöðugri og mátti telja til undantekninga að beituvandræði væru veruleg eftir þann tíma. Síldveiðin var aðeins stunduð með lagnetum, önnur veiðiaðferð þekktist þá ekki nema landnótaveiði, en hún lagðist niður með öllu hér á Norðfirði um 1885. Hafði landnótaveiði verið stunduð hér um nokkur ár, en gefist illa eða miklum mun verr en á hinum lengri og dýpri Austfjörðum. Mun því hafa valdið hve fjörðurinn er grunnur og síld því mjög óstöðug, og hitt þó ekki síður hve hann er stuttur og því ókyrrt við ströndina ef nokkur hafölduvottur var.

Reknetaveiði þekktist hér ekki fyrr en eftir aldamót, varð þá stundum að nokkru liði þó kunnátta um þá veiðiaðferð væri lítil fyrst í stað og útbúnaður lélegur. Mjög oft var það framan af sumri að menn leituðu víða með lagnet sín til síldveiða. Var það ekki óalgengt að sjómenn hefðu net liggjandi alla leið kringum fjörðinn, oft frá Þorgrímsstapa við Barðsneshorn inn með öllu suðurlandi allt til Viðfjarðar og svo frá Ormsstaðasandi allt til Nýpustapa að norðan. Aldrei minnst ég þess að reynt væri að leggja síldarnet á Hellisfirði.

Venjulega voru netin lögð þannig að strengur var festur í landi og netin svo lögð þvert frá landinu. Var landstrengurinn hafður misjafnlega langur allt frá 8 föðum uppí 60 faðma, allt eftir dýpi, straumi og staðháttum ýmsum. Þó bar það oft við að lagðar voru svokallaðar djúpsætningar og netunum sökk misjafnlega djúpt, stundum allt að botni eða því sem næst. Fyrir kom það eigi allsjaldan að á þann hátt tókst að fá síld, þó engin síld fengist í landnet. Það var mjög algengt, eftir að kom fram í júnímánuð, að sjómenn sáu síld vaða í stórum torfum allt inn í miðjan Norðfjarðarflóa þó engin branda fengist í lagnet. Þótti mönnum oft ergilegt að sjá svo mikið af síld rétt við borðstokkinn sem þeir höfðu svo mikla þörf fyrir til beitu, en geta ekki náð henni.

Einstaka menn höfðu þann sið að hafa alltaf síldarnet í fiskibát sínum ef síld sást vaða og reyna með ýmsum hætti að koma því í torfuna þegar hún sást. Oftast veittist það mjög erfitt að láta þá aðferð bera árangur, en þó kom það ei sjaldan fyrir að með þeim hætti tókst að ná í nokkuð af síld og stundum jafnvel fleiri strokka. Það sem allra mest torvelaði tryggingu á beitu var geymslan. Menn þekktu þá engin ráð til að geyma síld svo hún væri nothæf til beitu lengur en tvo til þrjá sólarhringa. Var það því algengur síður hjá sjómönnum, ef þeir öfluðu mikillar beitu í einu, að róa stanslaust róður eftir róður án hvíldar, meðan beitan var nothæf og veður leyfði. Gátu menn þannig oft náð fjórum róðrum áður en síldin varð ónýt og það þekktist, að þeir allra duglegustu og áköfustu gátu náð fimm róðrum, en mjög hart lögðu þeir menn að sér sem það gerðu, einkum ef þeir þurftu að mestu leyti að sjá um að koma aflanum í salt.

Sú aðferð sem mér virtist gefast best til að verja beitusíld skemmdum var að geyma hana í arfa. Þá var farið þannig að, að borð voru sett upp á svo köldum stað sem kostur var á, síðan tekinn nýr arfi og breiddur á borðið, síldinni síðan raðað hlið við hlið á arfann með kviðinn upp, svo lagt allþykkt lag ofan á síldina og hún hulin vel með arfanum, og loks breiddur léttur dúkur yfir allt saman. Á þennan hátt mátti geyma síld í fjóra til fimm sólarhringa svo að hún væri nothæf til beitu. Væri sá staður sem síldin var geymd á svalur, t.d. torfhús, gat þetta lukkast sæmilega, en í venjulegum fiskihúsum, einföldum, með járn- eða tjörupappapaki gafst það ekki vel.

Árið 1896 byggði Ísak Jónsson fyrstu frystihúsin á Austfjörðum, á Siglufirði og Mjóafirði. Hann var þá nýkominn heim frá Ameríku og hafði kynnst frystihúsabyggingum þar. Þau hús sem Ísak byggði voru að vísu ekki fullkomin borin saman við nútímatækni á því sviði, en ég álit að þau hafi, eða sú aðferð sem með þeim var innleidd, bjargað fiskiveiðum á Austurlandi í heilan mannsaldur. Veturinn 1896-7 var byggt frystihús hér á Norðfirði eftir fyrir sögn Ísaks. Var myndað hlutafélag meðal útgerðarmanna til þess að koma fyrirtækinu á fót. Húsið var ekki full búið fyrr en um sumarmál. Vantaði þá að afla íss til hússins. Snjó var þá allmikið tekið að leysa og ís hvergi fáanlegur nema á leirunni fyrir innan fjarðar-botninn, þar var allþykkur ís. En hvernig átti að koma honum alla leið út að Nesi með þeim flutningatækjum sem þá voru fyrir hendi? Helst virtist tiltækilegt að flytja hann á bátum. Gísli Hjálmarsson var þá fyrir skömmu fluttur til Norðfjarðar og var þá einn stærstur útgerðarmaður á Nesi. Hann fann ráðið. Vandinn væri ekki annar en sprengja stóra jaka úr ísnum á leirunni og róa þá svo á eftir bátum út að fjörunni fyrir neðan frystihúsið, sem stóð skammt frá sjó, þá væri auðvelt að bera ísinn þaðan upp í húsið á börum.

Næsta dag fóru einir fimm eða sex bátar inn á Leiru til ísfanga. Var allmikið kapp í mönnum að ná nú sem stærstum ísflekum til þess að koma sem mestu í einu. Ég var einn þeirra sem inneftir fóru, á mínum eigin bát, með annan mann með mér. Varð ég fyrstur til að leggja út ósinn með allstóra ísspöng í eftirdragi. Var um 20 faðma langt kaðaltó fest í ísspöngina all innanlega, svo að síður rifnaði út úr. Gekk vel út ósinn því útfall var. Þegar út fyrir ósinn kom gekk að vísu tregar en þó miðaði nokkuð áfram. Logn var og blíðviðri. Hertum við nú róðurinn svo sem verða mátti, því allmikil framavon var að verða fyrstur með fenginn. Þegar kom sem svaraði 30-40 föðmum út fyrir ósinn bilaði festin úr ísspönginni.

Var þá farið að athuga hvað bilað hefði. Kom þá í ljós að ísspöngin, sem var sjö til átta þumlunga þykk þegar lagt var af stað af leirunni, var nú ekki orðin þykkri en sem svaraði einum til tveimur þumlungum. Við straumnúninginn sem varð við ferðina í gegnum salta sjóinn, sem mun hafa verið allmikið hlýrri en vatnið í leirunni, bráðnaði ísinn svo ört að á örstuttum tíma varð hann að engu, leystist algerlega upp. Við reyndum að ná því, sem eftir var af spönginni inn í bátinn en gekk illa því allt datt í sundur í höndunum á okkur. Við náðum sem svaraði hundrað til tvö hundruð pundum af þessum molum í bátinn og héldum heimleiðis. Sáum við að á sömu leið fór fyrir félögum okkar er á eftir komu. Svona fór um sjóferðina þá. Tilraun var gerð til að flytja ísinn á bátum alla leið að innan en gafst ekki vel og var að síðustu gefist upp við það. Að síðustu var það fangaráð tekið að taka snjó úr Nesgilinu, þar sem allþykkur skafi lá enn, og bera í ísgeymsluhúsið. Náðist nokkur snjór með þeim hætti, en ekkert svipað því sem þörf var fyrir og varð frystihúsið að litlum notum það árið.

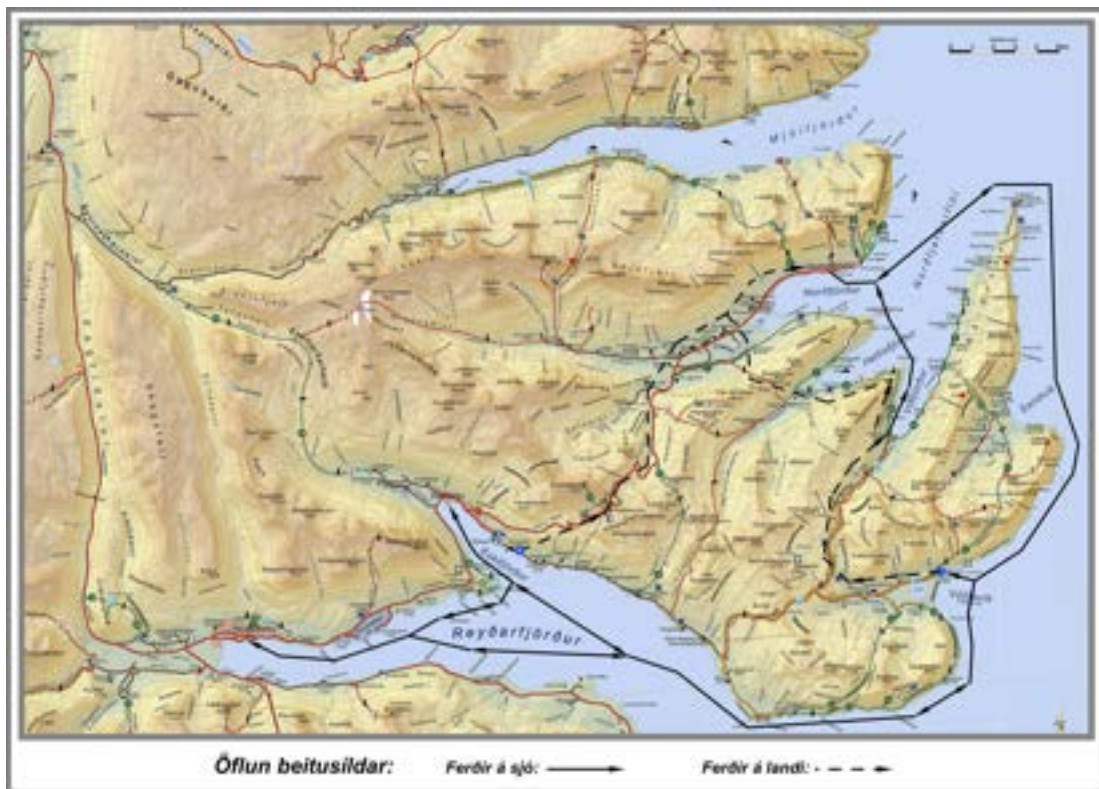
Næsta haust þurfti að byrja snemma að afla íss til hússins, en aðstaða erfið, engin tjörn nærtæk sem hægt væri að taka ís af. Varð nú vart nokkurrar óeiningar meðal hluthafa um hvað gera skyldi. Sumir töldu að kostnaður allur við þetta fyrirtæki yrði svo mikill að aldrei yrði hægt að láta það bera sig, enda óvíst um hagnaðinn af því að frysta síld til beitu, því gömul reynsla væri fyrir því að síld sem hefði frosið og þiðnað aftur yrði ónýtt beita. Endaði þessi tilraun til félagsskapar um frystihús með því að Sveinn kaupmaður Sigfússon keypti nær alla hlutina á hálfvirði og undirbjó rekstur hússins á eigin kostnað. Urðu ýmsir misbrestir á um rekstur hússins fyrstu árin og í raun og veru allt þar til Sigfús sonur Sveins tók við versluninni 1903 og þar með við rekstri frystihússins. Komst þá betra lag á rekstur frystihússins enda viðskipti við það mjög dýr og að ýmsu leyti erfið.

Skömmu eftir að íshúsfélagið leystist upp byggði Gísli Hjálmarsson annað frystihús fyrir sinn eigin reikning og rak það þar til Konráð bróðir hans fluttist til Norðfjarðar. Gísli var upphaflega hluthafi í fyrsta frystihúsinu og vildi að félagsskapnum um það yrði haldið áfram, því Gísli var fremur félagslyndur að eðlisfari, þó ýmsum þætti hann nokkuð ráðríkur. Þurfti það þó ekki að verða að sök ef liðlega var með honum unnið, svo sem og síðar kom fram við stofnun lifrabræðslufélags, sem hefir fært norðfirskum útgerðarmönnum hundruð þúsunda í tekjur og sem máski verður nánar getið í þessum minningum síðar.

Frekari tilraun til félagsskapar meðal útgerðarmanna um frystingu beitusildar var svo ekki gerð fyrr en 1921. Þá höfðu útgerðarmenn hér á Norðfirði orðið að sæta ofurkostum um öflun beitu og frystingu sildar öll stríðsárin, svo að beitungarkostnaður við átta til tíu smálesta bát komst mörg árin upp í 8-9.000 þúsund krónur á ári. 1921 mynduðu útgerðarmenn hlutafélag með 20.000 kr hlutafé og keyptu frystihús Konráðs Hjálmarssonar fyrir 25.000 krónur, endurbættu það að nokkru og fyrsta árið varð frystingarkostnaður á 100 kg af síld aðeins fimmtán krónur en hafði áður verið 25-30 krónur auk þess sem menn gátu ekki sætt nema neyðarkaupum á

síldinni því erfitt var að ná félagsskap um kaup, þar sem engin trygging var um frystinguna og frystihúseigendur keyptu aðallega sjálfir síldina og seldu svo beituna frosna við því verði er þeim sýndist. Gátu útgerðarmenn oft og tíðum ekki fengið hagkvæm kaup á henni nýrri og aldrei nema takmarkað magn.

Íshúsfélag Norðfirðinga sem stofnað var 1921 hefir starfað síðan þó því hafi verið breytt, bæði að fyrirkomulagi félagsins og rekstraraðferðum. Var félaginu breytt 1935 í samvinnufélag og þá byggt hraðfrystihús, sem rekið hefir allskonar hraðfrystingu og framleiðslu á ís, auk beitufrystingarinnar. Má óhætt fullyrða að það spor sem stigið var með íshúsfélagsstofnuninni 1921 hefir reynst útgerðarmönnum á Norðfirði hið heilladrýgsta. Þó stundum hafi verið ýmsu ábótavant bæði um félagsskapinn og rekstur fyrirtækisins, þá hefir þó þróunin gengið í rétta átt alloftast og nú á félagið eitt hið besta hraðfrystihús á landinu með þeim eina galla að félagið þarf að sækja rekstrarorku (rafmagn) til annarra, en vonandi tekst áður en langt líður að kippa því í lag með skaplegu móti. Hefðu norðfirskir útgerðarmenn haft félagslegan þroska til þess að standa af sér þau mistök og þá erfiðleika sem mættu félagsstofnuninni 1896, þá hefðu þeir komist hjá mörgum þeim erfiðleikum er þeir áttu við að stríða næstu áratugina.

Sögusvæðið - skýringar í texta á síðum 3, 5 og 5; [stækkun](#) ⁵⁾

Í sambandi við erfiðleikana um beituöflun hér á Norðfirði áður en frystihúsin þekktust er mér minnisstæðast sumarið 1895. Ég hafði þá á hendi aðgerð og hirðingu á afla af tveimur róðrabátum fyrir Pálma bróður minn og hafði mér til hjálpar sunnlenska stúlku, Arnleifi Guðmundsdóttur systur Steingríms Guðmundssonar trésmíðameistara í Reykjavík. Ég varð, vegna húsrúmsleysis, að salta fiskinn saman af báðum bátunum, en þar sem hlutaskipti voru á fiskinum og bátarnir fiskuðu ekki í félagi varð ég að marka allan fiskinn af öðrum bátum um leið og ég flatti hann. Var það allmikil verktöf, auk þeirrar ábyrgðar sem á mér hvíldi um það að enginn fiskur færi í salt ómarkaður af þeim bát sem marka átti af.

Formenn á bátunum voru Kristinn Erlendsson, sem var sunnlenskur að ætt en þá orðinn búsettur hér, og Guðmundur Sigurðsson frá Nýjabæ á Miðnesi. Báðir voru þeir dugnaðarsjósóknarar og aflamenn og allmikið kapp í þeim um aflabrögðin. Ég fór fram á við þá að þeir mörkuðu fiskinn á sjónum um leið og hann væri tekinn inn í bátinn en þeir færðust undan því og gerðu það aldrei. Tel ég rétt að taka það fram, að aldrei kom fram hin minnsta tortryggni frá hendi Guðmundar, en af hans bát markaði ég, í minn garð um vanrækslu af minni hendi um mörkun á fiskinum. Átti hann þó og hásetar hans mikið undir því að það væri framkvæmt samviskusamlega.

Þetta sumar veiddist nálega engin síld hér á Norðfirði fyrr en komið var fram í ágústmánuð. Á Eskifirði og Reyðarfirði var stöðug síldveiði allt sumarið í landnætur og mörg nótabrúk sem stunduðu þar síldveiðar til söltunar. Allan júnímánuð og seinni hlutann af júlímánuði sótti ég beitu handa þessum bátum á Eskifjörð og stundum alla leið á Reyðarfjörð. Var síldin flutt á hestum og alltaf sætt lagi að vera á ferð með hana að næturlagi. Oftast var farið tvisvar í viku eftir síld og flutt á tveimur hestum. Fór ég alls tólf ferðir þetta sumar í þessum erindum og allar ferðirnar fögnuðust sæmilega nema ein. Síldina flutti ég í skrinulöguðum kössum, sem tóku um hundrað pund. Oftast hafði ég sömu hestana, jarpskjóttan hest sem Árni Davíðsson í Grænanesi átti og rauða hryssu er Stefán Oddsson í Skálateigi átti. Hafði ég oftast hundrað pund á hlið á þeim skjóttu, en sem svaraði sjötíu til áttatíu pund á þeirri rauðu, voru það sæmileg klyf. Það kom varla fyrir að ég þyrfti að laga á þeim skjóttu en sú rauða fór lakar með reiðing.

Fyrir kom það að ég var einn á ferð en oftast vorum við tveir eða fleiri í félagi. Eitt sinn hittist svo á að þegar við komum á Eskifjörð var þar enga síld að fá, en við fréttum að síld væri í lás á Reyðarfirði. Við vorum í það skiptið fjórir saman. Fengum við þá lánaðan bát hjá Jónasi bónda Símonarsyni á Svínaskála og sóttum síldina alla leið á Reyðarfjörð og gekk vel. Bátur sá er við fengum lánaðan hjá Jónasi er sá best útbúni róðrabátur sem ég hefi séð, bæði að seglbúnaði og öðru, enda var Jónas sérstakur hagleiks- og snyrtimaður.

Beituflutningar þessir þóttu að vonum mjög dýrir og erfiðir, sem geta má nærri, því auk erfiðleikanna um flutninginn var og áhættan um það að engin síld fengist þegar komið væri suður, því þá var ekki síminn til þess að bera aflafregnirnar, en nokkuð bætti það úr að síldveiðin var öll á þessum tíma stunduð með landnótum og til söltunar. Ef um mikla veiðivon var að ræða héldu nótalögin áfram að kasta meðan nætur entust. Var því oft samtímis síld í fleiri lásum, stundum mörgum, og var ekki tekin upp nema jafnótt og saltað var. Var því oftast von um að síld væri í lásum hjá einhverju nótalagi meðan síldin lagðist ekki frá, einkum eftir að kom fram í júlímánuð, því þá fór síldin að verða stöðugri.

Ferðir voru og allmjög tíðari milli Eskifjarðar og Norðfjarðar þá en nú. Verslun hafði fram að þeim tíma verið sótt að mestu til Eskifjarðar af innsveitinni og var að nokkru sótt þá enn. Fregnir bárust því alloft á milli og bætti það nokkuð úr um vitneskjuna hvenær væri beitu von. Allmjög var um það rætt á þessum tíma, að gerlegt myndi að sækja síld til Reyðarfjarðar á róðrabátum. Er sú leið talin átta tíma róður til Eskifjarðar en níu tíma róður inn í botn á Reyðarfirði. Er nær helmingur þeirrar leiðar fyrir utan land fyrir opnu hafi og tvær vondar straumrastir yfir að sækja.

Einhvern tíma í júlímánuði þetta sumar var það afráðið að senda róðrabát héðan frá Nesi til Reyðarfjarðar til að sækja beitusíld. Var mannaður út stór bátur, færeyskur með sex mönnum, til fararinnar. Formaður á bátnum var Magnús Guðnason, sunnlenskur maður sem var þá formaður hjá séra Jóni Guðmundssyni. Var hann faðir Friðriks Magnússonar (stórkaupmanns) heildsala í Reykjavík. Fór báturinn frá Nesi snemma að morgni, átti hann að taka 15 tonn af síld ef fengist og var það mjög þægilegur farmur í svo stóran bát. Var svo fyrir lagt, að ef veður breyttist skyldi báturinn lenda á Svínaskála, og átti þá að sækja síldina þangað á hestum.

Veður var hið besta þennan dag og gekk bátnum vel til Reyðarfjarðar. Nóttina eftir gekk hér upp í norðaustangarð. Var þá sýnt að báturinn myndi ekki komast út fyrir land í því veðri. Var þá strax brugðist við og sendir fjórir menn með tólf áburðarhesta til þess að sækja það sem hægt var af síldinni til Svínaskála, því talið var víst að báturinn myndi hafa lent þar, þegar ekki gafst leiði út fyrir land, því svo hafði verið fyrir lagt af þeim sem leiðangurinn kostuðu. Var nú haldið svo greitt sem verða mátti með lestina suður að Svínaskála. Þegar þangað kom var þar enginn bátur frá Norðfirði. Var nú maður sendur ríðandi inn á Eskifjörð til fregna. Á Eskifirði vissi enginn neitt um bátinn. Hélt því sendimaður áfram og ætlaði alla leið inn á Reyðarfjörð. Leið nú fram undir kvöld. Þá fór maður utan frá Breiðuvík um á Svínaskála og sagðist honum svo frá að sést hefði til báts sem virtist nokkuð hlaðinn þar út hjá um klukkan tíu kvöldið áður, en að öðru leyti vissi hann engin skil á bátnum né hvað um hann hefði orðið.

Ég var einn í þessari för að Svínaskála. Hafði ég tvo hesta sem ég ætlaði að flytja síld á og svo brúnan hest sem Pálmi bróðir minn átti, sem ég reið alltaf í þessum sildarleiðangrum. Mér þótti nú sýnt að báturinn myndi hafa haldið út Reyðarfjörðinn kvöldið áður í þeirri von að fá leiði fyrir landið um nóttina hvað svo sem um hann hefði orðið þegar hvessti. Stakk ég nú upp á því að við færum út með firðinum og reyndum að hitta bátinn þar sem hann hefði lent, og sjá hvort við gætum ekki bjargað einhverju af síldinni. Ekki leist samferðamönnum mínum á það ráð. Báturinn yrði að liggja þar sem hann væri kominn þar til veður batnaði en síldin væri auðvitað öll orðin ónýtt.

Ég taldi ómannlegt að halda heim án þess að vita hvað um bátinn hefði orðið, tók reiðinginn af öðrum hestinum sem ég ætlaði að flytja á og batt hann á hinn hestinn, og bað þá féлага mína að reka hann norður með sínum hestum. Reið ég svo með lausan hestinn út með firðinum. Hitti ég sjómenn á Hnúanaustunum og sögðu þeir mér að báturinn hefði farið þar út hjá eftir háttatíma kvöldið áður og hefði hann ekki lent á Karlsskála. Var þá ekki um neina lendingu að ræða í norðaustanátt fyrr en á Vöðlum norðanmegin Vaðlavíkur.

Reið ég nú allt hvað af tók til Vaðlavíkur og var kominn í Vaðlahöfn klukkan eitt um nóttina. Þar stóð báturinn skorðaður og vel frá genginn fullur af síld, en mennirnir sáust hvergi. Fór ég nú heim að Vöðlum og vakti þar upp heimafolk. Var mér sagt að mennirnir af bátnum lægju þar í hlöðu og liði vel. Hitti ég þá svo að máli og spurði tíðinda. létu þeir vel af sínu ferðalagi þar til þeir komu fyrir Krossanes, þá bráðhvessti á norðaustan og þeir náðu við illan leik í Vaðlahöfn. Sami stormur var á enn og ekki viðlit að halda fyrir Gerpi á bátnum.

Ég hafði skoðað síldina í bátnum og leist mér hún lítið skemmd. Þótti mér nú súrt í broti að halda heim síldarlaus með lausan hest. Leitaðist ég fyrir um á Vöðlum að fá lánaðan reiðing til Viðfjarðar. Það var ekki hægt. Reið ég þá yfir að Kirkjubóli, þar bjó þá Magnús Marteinsson sem síðar bjó á Sandvíkurseli. Bað ég hann að lána mér reiðing en ekki var það heldur hægt því sláttur var byrjaður og heyflutningar stóðu fyrir dyrum.

Á Kirkjubóli var húsmaður Jón Ásmundsson, faðir Salgerðar Jónsdóttur sem lengi hefir verið hér á Nesi. Hann gaf mér kost á því að lána mér reiðing til Viðfjarðar ef ég sendi sér hálf pund bita af munntóbaki, sem þá kostaði kr. 1,10 og hann gæti tekið hann í Viðfirði þegar hann sækti reiðinginn. Ég gekk fúslega að þeim kostum, tók reiðinginn og lagði á klárinn, fékk svo tvo sykirkassa hjá Magnúsi, reið út í Vaðlahöfn og fyllti kassana af síld, tók auðvitað það besta ofan af og var hún óskemmd. Hélt svo, svo hratt sem verða mátti, til Viðfjarðar og var kominn þangað um dagmál.

Fékk ég að setja síldarkassana inn í sjóhús hjá Sveini bónda Bjarnasyni, skildi eftir reiðing Jóns Ásmundssonar og reið svo allt hvað af tók norður að Nesi og var kominn þangað klukkan ellefu fyrir hádegi. Voru þá félagar mínir sem skildu við mig kvöldið áður á Svinaskála nýkomnir. Veðrið var þá heldur farið að lægja og fóru sjómenn Pálma bróður míns strax fimm á bát til Viðfjarðar og sóttu síldarkassana og gátu beitt um kvöldið og róid næstu nótt. Magnús Guðnason kom ekki á síldarbátnum fyrr en afhallandi miðjum degi næsta dag og var þá síldin sem í bátnum var að mestu ónýt.

Upphaflega gert í Kópavogi í byrjun júní 2010
Síðast uppfært 20. október 2014

Hnit og lífshlaup höfundar

1) Upphafspunkturinn:

<http://www.ingvar.is/Leit/Upphafspunktur.pdf>

2) Fyrsta koma IP til Norðfjarðar:

<http://www.ingvar.is/Leit/KomaIPtilNordfjardar.pdf>

3) Býli á Nesi 1891:

<http://www.ingvar.is/Leit/ByliNesi1891.pdf>

4) Lifrabræðslufélag Norðfjarðar:

<http://www.ingvar.is/Leit/Lifrabraedslan.pdf>

5) Sögusvæðið:

<http://www.ingvar.is/Leit/BeitusildSvid.pdf>